

VÁLOGATÁS A SZERZŐI JOGI SZAKÉRTŐ TESTÜLET SZAKVÉLEMÉNYEIBŐL

PÁLINKACÍMKÉK SZERZŐI JOGI VÉDELME

SZJSZT-14/2020

A megkereső hatóság által feltett kérdés

A szakértői vizsgálat tárgya annak a megállapítása, hogy a tárgybeli védjegyek bejelentésével kapcsolatban felmerülhet-e a védjegybejegyzés szerzői jogi akadálya. Kérem állapítsák meg, hogy a feljelentőnek vagy a feljelentettnek áll-e fent az ügyben felmerülő bármely dolgon olyan szerzői jogból fakadó joga, amelyet a másik fél megsértett, vagy az védjegy bejegyzésének az akadálya.

Az eljárás tárgya az alábbiakban foglalható össze a kirendelés alapján

A megkereső nyomozást folytat az iparjogvédelmi jogok megsértése vétség elkövetésének gyanúja miatt a kft.1 védjegyjogosult feljelentése alapján. A cég ügyvezetője és egyik tagja „név”. A feljelentés szerint az, hogy a kft.2 a „családnév” megjelölést a telephelyén és a termékein is használja, a feljelentő iparjogvédelmi jogait bitorolja. A kft.2 tulajdonosa és ügyvezetője a saját családnevének, és a családnevét tartalmazó cégnevének korábbi használatára, továbbá a kft.2 termékeinek korábbi forgalmazására hivatkozott.

A megkereső szerint az eljárás adatai szerint a feljelentettnek (kft.2 ügyvezetője) korábbi keltezéssel állhatnak fenn szerzői jogi oltalomból eredő jogai több olyan *elnevezésen*, melyeket a feljelentő később védjegyoltalom alá helyeztetett. Tekintettel arra, hogy a feltett kérdések megválaszolása különleges szakértelmet igényel, a megkereső szakértő kirendeléséről határozott.

A megkereső korábban kirendelte az Iparjogvédelmi Szakértői Testületet (a továbbiakban: ISZT), és az ISZT állásfoglalását kérte az alábbi kérdések tekintetében.

1. Kérem, állapítsák meg, hogy a feljelentésben foglaltak alapján megvalósul-e a kft.1 védjegyoltalomból eredő jogának/jogainak megsértése a kft.2 magatartása által.
2. Kérem, állapítsák meg, hogy a fent nevezett érintettek közül áll-e fenn bármelyiküknek az ügyben felmerülő dolgon olyan szerzői jogból eredő joga, amelyet a másik fél megsértett, vagy a védjegy bejegyzésének akadálya lehet.

Az ISZT 2020. március 27-én kelt 1/2020 szakértői véleményében a kérdéseket megvizsgálva megállapította, hogy a 2. kérdés megválaszolása nem tartozik a hatáskörébe, tekintettel arra, hogy a kérdés nem az Iparjogvédelmi Szakértői Testület működéséről szóló

270/2002. (XII.20.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésében meghatározott iparjogvédelmi jogvitás ügyet érint. A hivatkozott kérdés szerzői jog fennállását érintő körülmények vizsgálatára vonatkozik, a szerzői joggal kapcsolatos kérdések megválaszolására azonban az ISZT hatásköre nem terjed ki, ilyen kérdésben szakvéleményt elsősorban a Szerzői Jogi Szakértő Testület tud adni.

Előzetes észrevételek

Az eljáró tanács a feltett kérdéseket úgy értelmezi, hogy a szakértőnek arra kell válaszolnia, hogy a nyomozati iratok alapján megállapítható-e, hogy

- (i) a kft.2 a termékein, székhelyén vagy kereskedelmi kommunikációjában vagy egyéb módon használt-e olyan szerzői védelem alatt álló műveket, amelyek megalkotására a védjegybejelentést megelőzően került sor, és amelynek alapján nem részesülhetnének védjegyoltalomban a kft.1 feljelentő javára lajstromozott védjegyek, és
- (ii) a kft.2 felhasznált-e termékein, kereskedelmi kommunikációjában vagy egyéb módon olyan műveket, amelyek szerzői jogi jogosultja a kft.1, és
- (iii) a kft.1 felhasznált-e termékein, kereskedelmi kommunikációjában vagy egyéb módon olyan műveket, amelyek szerzői jogi jogosultja a kft.2.

A kft.1 feljelentő sérelmezte, hogy a kft.2 cégnevét összetévesztik a fogyasztók a saját cégnevével. Az eljáró tanács rámutat arra, hogy nem tartozik kompetenciájába a cégnevek, illetve kereskedelmi nevek használatának és ütközésének vizsgálata, mivel az nem szerzői jogi kérdés.¹

Az eljáró tanács a feltett kérdés és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást. A kirendelő által átadott dokumentumok tekintetében az eljáró tanács utal a ISZT szakértői véleményének IV.2. pontjában található felsorolásra.

Az eljáró tanács rámutat arra, hogy a jelen szakértői vélemény megállapításai és következtetései a megkereső által ismertetett és a nyomozati iratokból megállapítható tényálláson és a rendelkezésére bocsátott dokumentumokból megismerhető tényeken alapulnak, és csak erre a tényállásra nézve helytállóak.

¹ A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet határozza meg a Szakértő Testület eljárásának kereteit.

1. § (1) A Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: Szakértő Testület) az Sztj. 101. §-ának (1) és (3) bekezdésében megjelölt ügyekben szakértői véleményt ad bírósági vagy hatósági megkeresés, vagy megbízás alapján.

(2) E rendelet alkalmazásában szerzői jogi jogvitás ügy az Sztj.-ben szabályozott szerzői, szomszédos és adatbázis-előállítói jogok érvényesítésével összefüggő bármely jogvita.

(3) E rendelet alkalmazásában a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésnek számít az Sztj.-ben szabályozott vagyoni jog gyakorlásával kapcsolatos kérdés.

Válaszok a feltett kérdésekre

1. kérdés: A kft.2 által a termékein, kereskedelmi kommunikációjában vagy egyéb módon használt-e olyan szerzői védelem alatt álló műveket, amelyek megalkotására a védjegybejelentést megelőzően került sor, és amelynek alapján nem részesülhetnének védjegyoltalomban a kft.1 feljelentő javára lajstromozott védjegyek?

A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) a viszonylagos kizáró okok körében az alábbi rendelkezést tartalmazza:

5. § (1) Nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amely

...

b) más korábbi szerzői, szerzői joghoz kapcsolódó vagy iparjogvédelmi jogába ütközne.

Hasonló rendelkezést tartalmaz az európai uniós védjegyről szóló 2017/1001 EU rendelet (EU-védjegyrendelet) a viszonylagos törlési okok körében:

60. cikk (2) Az európai uniós védjegyet a Hivatalhoz benyújtott kérelem vagy a védjegybitorlási perben előterjesztett viszontkereset alapján törölni kell továbbá akkor is, ha a megjelölés használata különösen a következő korábbi jogok oltalmára irányadó nemzeti vagy uniós jogszabályok alapján megtiltható:

...

c) szerzői jog;

Ezek a rendelkezések keretrendelkezések, tartalmukat a szerzői jogi jogszabály szabja meg. Azt kell vizsgálni, hogy a bejelentett megjelölés, illetve a védjegy az elsőbbség napján történő hipotetikus használata esetén az engedély nélküli használat ütközne-e más fennálló korábbi szerzői jogába. Más korábbi szerzői joga fogalmilag magában foglalja mindazt, ami a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) szerint szerzői jogi védelemben részesül.

Az eljáró tanács elsőként azt vizsgálta meg, hogy melyek a feljelentő kft.1 javára oltalom alatt álló védjegyek,² és ezen megjelölések tartalmazzak-e szerzői jogi védelem alatt álló műveket. A védjegyek egy része szóvédjegy, másik része – a „családnév” szóelemet is tartalmazó – ábrás védjegy. Az ábrás védjegyeknél feltüntetjük a védjegyben szereplő ábrát is:

- a 2010. április 20-i elsőbbségű, „kft.1 elnevezése” közönségestől eltérő írásmódú nemzeti szóvédjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk tekintetében áll oltalom alatt,

² A védjegyek részletes adatai a feljelentés mellékleteiből, valamint a védjegyet lajstromozó iparjogvédelmi hatóság publikus elektronikus adatbázisából ismerhetők meg.

- a 2012. november 19-i elsőbbségű „kft.1 elnevezése” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 33. és 35. osztályaiba tartozó áruk és szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 7-i elsőbbségű „kft.1 elnevezése” európai uniós szövédjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 7-i elsőbbségű „kft.2 elnevezése” európai uniós szövédjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 7-i elsőbbségű „családnév BOR” európai uniós szövédjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 7-i elsőbbségű „családnév PÁLINKAHÁZ” európai uniós szövédjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 7-i elsőbbségű „családnév BORHÁZ” európai uniós szövédjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 7-i elsőbbségű „családnév BOR- ÉS PÁLINKAHÁZ” európai uniós szövédjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 8-i elsőbbségű „kft.1 elnevezése” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 8-i elsőbbségű „családnév” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 8-i elsőbbségű „kft.1 elnevezése” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 41. és 43. osztályába tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 10-i elsőbbségű „kft.1 elnevezése, terméknév” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2017. március 10-i elsőbbségű „kft.1 elnevezése” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 33. osztályába tartozó áruk, valamint a 35., 41. és 43. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2018. október 25-i elsőbbségű „kft.1 elnevezése ; terméknév” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 30. osztályába tartozó áruk tekintetében áll oltalom alatt,

- a 2018. október 25-i elsőbbségű, „kft.1; terméknev” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 30. osztályába tartozó áruk tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2018. október 25-i elsőbbségű, „kft.1 elnevezése terméknev” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 30. osztályába tartozó áruk tekintetében áll oltalom alatt,
- a 2018. október 25-i elsőbbségű, „kft.1 elnevezése, terméknev” európai uniós ábrás védjegy, amely a nizzai osztályozás 30. osztályába tartozó áruk tekintetében áll oltalom alatt.

A felsorolt védjegyek mindegyikének oltalma fennáll Magyarországon, és a védjegyek mindegyike domináns elemként tartalmazza a „családnév” szóelemet.

Az eljáró tanács vizsgálatának a következő lépése, hogy a kft.2 a termékein, székhelyén kereskedelmi kommunikációjában vagy egyéb módon használt-e olyan, szerzői védelem alatt álló műveket, amelyek megalkotására a védjegybejelentéseket megelőzően került sor.

A családnéven alapuló szóelem értelemszerűen nem lehet szerzői jogi védelem tárgya. Erre tekintettel kizárólag az ábrás védjegyek egyéb grafikai elemei tekintetében vizsgálható, hogy a kft.2 használt-e olyan korábbi műveket, amelyek megfelelnek-e a szerzői mű követelményének, és így a Vt. 5. § (1) bek. b) pontja vagy az EU-védjegyrendelet 60. cikk alapján a védjegyoltalom akadálya lehetne.

Az eljáró tanács ebben a körben a következő nyomozati iratokat vizsgálta meg:³

M. feljelentett tanúkenti kihallgatásáról készült jegyzőkönyvek;

N. feljelentett által – tanúvallomáshoz kapcsolódóan – benyújtott fényképfelvételek, számlák, prospektusok, újságcikkek, oklevelek, térkép, aláírási címpéldány, igazolás, működési engedély, szerződések, nyilatkozat;

O. K. J. tanúkenti⁴ kihallgatásáról készült jegyzőkönyv, valamint a kihallgatott személy által benyújtott grafikai munkák (címkék, névjegykártyák, borlap, meghívó, szórólap, arculati tervek);

P. feljelentett által elektronikus formában rendelkezésre bocsátott árajánlatok, kiadványok, meghívók, cikkek, fényképfelvételek, teljesítésigazolások, számlák.

Az eljáró tanács megállapítja, hogy a jegyzőkönyvekhez csatolt, kinyomtatott és CD-lemezen rögzített mellékletek alkalmasak lehetnek annak igazolására, hogy a kft.2 kereskedelmi névvel ellátott termékeket kereskedelmi forgalomba hozták,⁵ de a feltett kérdés megválaszolása szempontjából azok kizárólag az alábbi releváns ábrákat tartalmazzák (amelyeknél vizsgálható a szerzői jogi védelem fennállása). A többi bizonyíték a jelen vizsgálat szempontjából nem releváns.

³ Hivatkozás az ISZT-szakvéleményre.

⁴ K. J. tanú előadta, hogy 2007 és 2013 között készített a „kft.2” megrendelése alapján különféle címkéket és szóróanyagokat. Ezeket a jegyzőkönyvhöz csatolták 1–34-ig sorszámozva.

⁵ A forgalmazás és annak idejének vizsgálata nem tartozik a SZJSZT hatáskörébe.

A feljelentett 2019. november 19-én tartott kihallgatásáról készített jegyzőkönyv 24. és 26. melléklete tartalmazza a „családnév bor & pálinkaház” logóját.

A nyomozati iratok között megtalálható a boroscímke-sorozat⁶ és a Szüreti napok kiadványban⁷ megjelent termékfotók.

A Sztj. 1. § (2) bekezdése értelmében „szerzői jogi védelem alá tartozik ... az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása.” Ezt a szövegrészt követő felsorolás az egyes műfajok tekintetében nem kimerítő, csak példálózó. A szerzői jogi védelemnek az Sztj. 1. § (3) bekezdése alapján a feltétele, hogy a mű egyéni, eredeti jelleggel rendelkezzen [Sztj. 1. § (3) „A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. ...”]. A műnek tehát az alkotó saját szellemi alkotásának kell lennie, úgy egyéni jelleg, mint eredetiség szempontjából.

Műnek a gondolatot másoktól elhatárolható, egyéni módon kifejező alkotás minősül. Az alkotás egyéni jellege abban áll, hogy valamilyen formában visszatükrözi a szerző tulajdonságait, szubjektivitását, képességeit, intellektualitását, kreativitását, magán hordja a szerző személyiségjegyeit. Az eredeti jelleg megállapításához elengedhetetlen, hogy az adott körülmények között lehetőség legyen többféle kifejezési módra, ezek közül a szerző egyéni módon választhassa és válassza ki a kifejezési módok egyikét vagy másikat. Az alkotás akkor eredeti, ha nem csupán egy meglévő másik mű variánsa. Az eredetiség az alkotás önállóságát, különlegességét, más művektől való különbözőségét, elhatárolhatóságát, azaz az általa okozott benyomás megismételhetlenségét fejezi ki.

Az Sztj. 1. § (3) bek. szerint a szerzői jogi „védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítélettől”.

Pusztán mindennapos ötletnek tekinthető a családnév alatt egy állat ábrázolása, de az eljáró tanács álláspontja szerint a fenti állatábrázolásokat tartalmazó logó és címkék – figyelemmel a grafikai elemekre – szerzői jogi értelemben megfelelnek az egyéni, eredeti mű fogalmának, azaz azokon szerzői jogi védelem áll fenn.

Vizsgálendő, hogy a 2017. március 8-i elsőbbségű, „családnév” európai uniós védjegy ábráján megjelenő birka olyan műnek tekinthető-e, amely a fenti művek felhasználása vagy átdolgozása, azaz amelyhez a jogosult engedélye lenne szükséges.

Az eljáró tanács megállapítja, hogy két különböző, önálló, eredeti műről van szó, azaz a kft.2 – amennyiben az ábra szerzői jogi jogosultja – nem léphet fel erre hivatkozással a „családnév” európai uniós védjeggyel szemben.

⁶ „Címkék” folderben.

⁷ P. szds. által készített feljegyzés, 16. melléklet.

2. kérdés: a kft.2 felhasznált-e a termékein, a kereskedelmi kommunikációjában vagy egyéb módon olyan műveket, amelyek szerzői jogi jogosultja a kft.1?

Az eljáró tanácsnak első lépésben azt kell vizsgálnia, hogy milyen szerzői művek tekintetében merülhet fel a feljelentő szerzői jogának megsértése.

A feljelentő a feljelentésben védjegybitorlásra hivatkozik.

Az eljáró tanács a nyomozati iratban (feljelentő 2019. szeptember 9-én kelt nyilatkozatához csatolt mellékletek) nem talált olyan, szerzői védelem tárgyát képező művet (mint a termék csomagolása, a csomagoláson található címke), amelyre vonatkozóan a feljelentő a szerzői jog megsértésére alappal hivatkozhat a kft.2 által az 1. pontban bemutatott logója tekintetében, vagy a nyomozati iratokban található egyéb kereskedelmi kommunikációja során.

A családnév nem szerzői jogi védelem tárgya.

Mint az előzetes észrevételekben jeleztük, nem tartozik a SZJSZT kompetenciájába a cégek, illetve kereskedelmi nevek használatának / ütközésének vizsgálata.

3. kérdés: A kft.1 felhasznált-e a termékein, a kereskedelmi kommunikációjában vagy egyéb módon olyan műveket, amelyek szerzői jogi jogosultja a kft.2?

Az eljáró tanács a nyomozati iratban nem talált olyan, szerzői védelem tárgyát képező művet (pl. a termék csomagolása, a csomagoláson található címke, reklámok), amelyre vonatkozóan a kft.2 a szerzői jog megsértésére alappal hivatkozhat a kft.1-gyel szemben.

Dr. Szinger András, a tanács elnöke

Dr. Bacher Gusztáv, a tanács előadó tagja

Árendás József, a tanács szavazó tagja